

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1906. Február 1.

Csütörtök.

XXV. évfolyam 9. szám.

Felölös szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petisörért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyilt érek díja előre fizetendő.

Téli gondolatok.

Pihen a föld, pihen a munkás kéz, de azért a hazai termőföldeken ezernyi gondunk van így téle is. Föl-fölujuló reménységünk vissza visszatér a még zöldelő gabonára és a sok panaszkodás ezekben a reményekben talál kielégítő vigasztalást. Ugy vagyunk a termőfölddel, mint a fősvény gazdasszony a citrommal, belőle akarunk mindent, kifacsarjuk és erejét ki is merítjük úgy, hogy a hazai földön termett Isten áldása már alig bírja kielégíteni a várakozók kívánságát. A magyarok, kik úgy ragaszkodnak a föld kincses valóságához, ne is okoljuk ne is szidjuk a földet, hogy nyújtott kincsén oly sok panaszkodó kíván többet, mint a mennyit az adott viszonyok folytán a föld nekünk nyújt. Ha már annyira hozzá nőtt a magyar nemzet a földhöz és ősi időktől ismeri, azt mivel, ha jogot formál ahhoz, hogy földet mivelhessen és ha ezek mellett a termés fölött mégis panaszkodás esik vizsgáljuk meg, vajjon a dolgos kezek körül nincs-e hiba.

Nem vagyunk azok, a kik a magyar agrarizmust csupa konzervativizmussal vádoljuk, mert közgazdasági téren jelentős újítások történtek egy-két évtized óta, sőt újabban törvény van arra, hogy már a népiskola is tanítsa a gazdálkodás módjait. Mindamelllett az újítások terén is, csak a kezdet lépésén állunk, a célra vezetőbb reformok, egész légiója kell ahhoz, hogy stagnált helyzetéből, a közgazdasági eredmény mihamarább felmossa a jelentős eredményeket.

Az üdvös reformok életbeléptetésével nagyon elől járnak most a bácskai gazdák. Bács-Bodrog vármegye tizesztendőre évi 28000 korona segélyt szavazott meg a Bácsmegyei Gazdasági Egyletnek és a Bácsmegyei Gazdaszövetségnek, mely egyesületek a következő nagy horderejű munkaprogrammot állapította meg. De a mezőgazdaságra vonatkozó összes bel- és külföldi adatok gyűjtése.

Népszerű gazdasági művek terjesztése s szakszerű előadások tartása.

Gazdasági pályára készülő bácsmegyei ifjak támogatása.

Gazdasági tanulmányok, kirándulások rendezése.

A konyha kertészetnek öntözéssel és csatornázással való föllendítése.

Gazdasági szakoktatás szervezése.

A községi faiskolák szaporítása, a szeder- és gyümölcsfa tenyésztés fejlesztése.

Lóversenyek és lókiállítások rendezése.

Baromfi hizlaló és értékesítő telepek létesítése. Házi ipari cikkek készítése és eladásának rendezése.

Szőlőművelési és borkezelési napszamosokat képző munkástelepek létesítése. Termelőszövetkezetek alakítása.

A tejjgazdaság föllendítéséhez szükséges nyugati fajú tehén fokozottabb mérvben való importja. A tejcsarnokok és tejszövetkezetek létesítése, segítése és az üzem ellenőrzése.

Kenderáztatók létesítése, fonó és szövőgyárak alapítása.

Sertés tenyésztés előmozdítása és husvágó gyárak létesítése.

Birtokoknak a kisgazdák közt való parcellázása.

A hitel viszonyok rendezése.

A szövetkezeti biztosítás terjesztése.

Értékesítő és fogyasztási raktárak létesítése.

Gazdakörök szervezése és irányítása.

Gazdasági kiállítások rendezése.

A ki- és bevándorlásnak a megyei viszonyokhoz való szabályozása és megatlása.

A kölesönös állatbiztosítás szervezése.

A kölesönös állatbiztosítás szervezése.

A marhasó kizárólagos árusításai jogának a gazdakörök és szövetkezetek részére való kieszközölése.

Ezen nagy jelentőségű reformoknak létségekivül meglesz a kívánt eredménye. Mind olyan reform ez, mely mélyen belenyúl a gazdaközönség életébe és mind olyan a reform, mely szociális elvek szolgálatában a gazdaközönség anyagi javainak föllendítését célozza.

Bács megye kétségkívül igen üdvös eszméket hirdet és egész joggal számíthat az ország rokonszenvére. Bizvást hisszük, hogy ha e nagyszabású program minden egyes pontját, nem is veszik fel a hazai gazdasági egyletek és törvényhatóságok programjukba, mert erre elég fizikai és anyagi erő sok helyütt nincs, de az bizonyos, hogy e zászlóvivő vármegyét egyben-másban az ország valamennyi vármegyéje követni fogja, mert szinte elviselhetetlenül nyakunkon ül a baj és az emberek elvégre rájönnek arra a csalhatatlan igazságra, hogy panaszkodással a bajon nem lehet segíteni. Ide a jobb kezdeményezése, a kitartók erős keze kell s ha a reformok életbe lépnek, Magyarország gazdasági élete föllendül, mely mindennél előbbrevaló.

A válság.

A király üzenete a koalícióban.

Andrássy Gyula grófot szombaton délelőtt 11 órakor ismét kihallgatáson fogadta a király. A kihallgatás eredménye az, hogy a király megbízta Andrássyt, hogy a szövetséget ellenzők vezérlőbizottságának adja át üzenetét. Andrássy a megbízatásnak mielőbb eleget teendő, még azon nap délutánján visszautazott Budapestre.

A vezérlő-bizottság hétfőn 5 órakor ült egybe. Jelen voltak Kossuth Ferencen kívül Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Banffy Dezső br., Zichy Aladár gróf, Szederkényi Nándor, Vázsonyi Vilmos, Hadik János gróf, Darányi Ignác, Barabás Béla, Eötvös Karoly, Hoek János, Batthyány Tivadar gróf, Sághy Gyula, Tóth János, Gulner Gyula, Rakovszky István, Molnár János, Holló Lajos, Polónyi Géza és Ugron Gábor. A jegyzőkönyvet Tóth János vezette.

Az értekezletről a következő hivatalos értesítést adták ki.

Kossuth Ferenc bejelenti, hogy Thaly Kálmán betegsége miatt, Zichy Jenő gróf pedig külföldre való utazása miatt távolmaradásukat bejelentették a vezérlő bizottságnak. Az értekezleten Andrássy Gyula gróf előadta a felségének üzenetét, mely felett beható tanácskozást tartott a bizottság s annak folytatását a holnap délután 5 órakor tartandó ülésre halasztotta.

Kossuth Ferenc elnök felszólította a bizottság tagjait, hogy tekintve az ország igen komoly helyzetét és azt, hogy a felségének adandó feleletéről van szó, a melyre nézve erkölcsi lehetetlenség lenne az hogy közlemények előbb jelenjenek meg a lapokban, mielőtt végleges határozat hozott és e határozat illetékes utó a felségéhez eljuttatnák, s mai tárgyalásról nyilvánosságra semmit ne hozzanak, mit a bizottság tagjai egyhangulag elfogadtak. Előre figyelmezteti a bizottság az országot, hogy a vezérlő bizottság üléséről esetleg megjelenő más közlemények nem a bizottság tagjaitól erednek, hanem pusztán kombináción alapulhatnak.

A tanácskozás menetéről tudósítást nem adunk azt a tényt azonban feljegyezzük, hogy Ugron Gábor az értekezlet során kilépett a vezérlő-bizottságból.

Politikai körökben az a hír járja, hogy a koalíció elfogadja a király javaslatait egy új kabinet alakítására vonatkozólag.

Illetékes helyen arról értesültek, hogy az új kabinetalakításban gróf Andrássy Gyula és Kossuth Ferenc a miniszterelnökséget nem vállalják.

Gróf Andrássy Gyula azt az eszmét vetette fel, hogy pártokon kívül álló politikust állítsanak az új kabinet élére.

Ennek az indítványnak elfogadása esetén, első sorban az az előnye lenne, hogy az új miniszterelnököt nem kötné semmiféle korábbi ígéret és megcsinálhatja az általános választási jog valamely formáját is, a nélkül, hogy önmagával ellenkezésbe jutna.

Természetesen ilyen politikusokban nincsen nagy választék. A jelenlegi politikai válságban két politikus őrizte meg indifferens voltát: Wekerle Sándor a közigazgatási bíróság elnöke és Széll Kálmán volt miniszterelnök.

Wekerle már régóta teljesen visszavonult a politikai élet közéletéről s a kibontakozásra irányuló

mozgalom sikertelenségét látva, ismét hivatalos állásával járó sokoldalú elfoglaltsága mögé vonult vissza.

Igy csak Széll Kálmán marad, a ki kezdettől fogva részt vett a kibontakozás békés munkájában és a ki iránt még mindig sok rokonszenv van az ellenzéki pártok köreiben is.

Ha tehát a kibontakozás tényleg sikerül, az lenne a leghelyesebb megoldás, ha Széll Kálmán lenne a miniszterelnök.

Hogy kire, melyik tárcá vár, azt ma alig lehetne megállapítani.

Hogy Kossuth Ferenc bármiféle tárcát is vállalna, az nem valószínű.

Just Gyula minisztersége esetében gróf Apponyi Albert visszakerülne a Ház elnöki székébe.

Ez a jövő képe, ha a meggyőzés sikerül. Ha nem sikerül, úgy a mostani kormány van hivatva az országban a rendet helyre állítani.

Néhány szó a családügyről.

A „Székelyföld” XXV. évfolyam 4-ik számában Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző ur egy cikket tett közzé. B. u. é. k. cím alatt. E cikkben a t. szerző reményteljesen vágyakodik a családügy sorsának restaurálásá után, mely szerinte hatóságilag volna legjobban megoldható. A terv kitűnő; ohajtása időszerű és kívánatos; vajha minél hamarabb testet öltene az ohaj. De még addig sok a tenni való. S ha megérkeznék is ama boldog idő, midőn a családok társulatokba gyűlve anélkül, hogy fizetniök kellene, szellemi és erkölcsi oktatásán részesülnek, a falusi családok aligha élvezhetnék ez előnyöket. Ennek oka nagyon egyszerű. Falun nem lehet őket összegyűjteni, mert ott kevésbé lehet kiszámítani, az időt, hogy a családra mikor nem lesz szükség. Ezért tehát amugy is másképp kellene a falusi családoknak sorsán gondítani; s éppen ezt a módot akarnám én megmutatni.

Tudvalevő dolog, hogy milyen sorsa van ma a családoknak, nemcsak falun, hanem sőt talán még inkább városban. Megvannak jogai, urát elbágyhatja; esetleges bántalmak ellen még bírósági úton is védekezhetik, de ki huzza a kurtábat? Az ur szolgálatából elbocsátja; új helyet nehezen kap, mert félnek tőle, bárha helytelenül. S e kényszer hatása alatt anyagi nehézségektől is üldözöttet dolgozik

ugy és azt, amit parancsolnak, mert különben a szolgálatból elbocsátják, aztán le is ut, fel is ut. Ez történik vele testileg. S hogyan van lelkileg?

Ahol még a család közötti forog és a házi ur háziasszony is erkölcsös, ahol a család mintegy családtagnak tartják, s úgy is bánnak vele ott meg hagyán. Sok jó példát lát, sok üdvös intést hall, s így ha teljesen nem is, de legalább részben védve van a romlástól. De hát a hol mindezek, hiányzanak? Ahol, mint nagyobb uradalmakban történik a család elvan választva a családtól, ahol valamelyik szeszélyes felügyelőtől vagy önféjű házvezetőnőtől függ teljesen, ahol kíván téve a jogtalanságnak s ez ellen még orvoslást sem kereshet, részint tudatlanságból, részint pedig félelemből? Bizony nagyon rosszul áll a dolog. Az erkölcsi villámháritó hiányzik fejükől, ki vannak téve mindenféle aljas üzemeknek, talán éppen házi urfi vagy kisasszony részéről; mindenfelől veszély környezi, különösen a nő családokat.

Az erkölcsi renyheség aztán megteremti a szörös lelkiismeretet, a család kötelességeit elhanyagolja s ha ura ezért megszólítja dűrván vissza felel neki, mert már kipusztult belőle az alázatos engedelmes-ség; s a mit végez is: szórakozottan, hanyagul végezi, mert figyelme mindig elfajult szenvedélyeinek keres tápot. Kezd magának is gyűjtogetni, úgy a hogy és hol lehet s ezzel nem egyszer megzavarja az egész családi békét. Mivel pedig egyszerre két munkát becsületesen nem végezhet, ura dögát ahol lehet elhanyagolja, mert úgy gondolkodik, hogy fő-lőleges megtenni, amit őrre nem lát, úgy sincs neki abból semmi haszna. Innen magyarázható meg a sok panasz, hogy ma már alig lehet becsületes, tisztességes leánycsaládot kapni, innen az általános panasz a szolgaleányok makacssága, önféjűsége, erkölcsi telensége és durvasága ellen. Az éjjelt legtöbb-ször az ur házában kívül töltik el, úgy hogy mikor reggel munkához állanak, olyanok, mintha egész éjjel kárhozó lettek volna kötvé. Ehez járul még a gondatlan pazarlás, fényűzés. A családleány úgy ki-öltözik, hogy a betéppő úri ember előbb a családnak esőköket kezel, s a háziasszony az illem szabta kegyben csak akkor részesül, ha egy a harmadik személy bebizonyítja, hogy csakugyan ő a ház ura. Ilyenformán megtörténik, hogy egy család szolgál 10—15 évig s bár mindig több bért kap, gyakran annyit sem szerzett, mivel esketési és lakodalmi költségeit fedezhetné. A pénzhiánya végre őket is gondolkodóba

ejti. Végre is azon állapodnak meg, hogy napszámból vagy más munkából több pénzt kapnak; oda hagyják a szolgálatot és elkezdnek maguknak dolgozni. Amde munka nem akad mindig, élni pedig mindig kell, tehát segítenek magukon a hogy lehet. Az mellékes, hogy valjon egyenes vagy pedig becsületes meg nem engedett uton-e? Így válnak aztán a hajdani munkás családok a társadalom atkaivá. Tovább is folytathatnám, de nem merem, mert a szomorú kép kezd már siralmassá lenni.

Kérdem e helyett, hogy mi az oka mindeiknek?

Ments Isten, hogy az egészet a családtagok gazdák rovására írjam, de a baj nagyobb részéért mégis őket kell felelőssé tennem. A keresztyén háziur, (mert ez alkalommal csak ilyenről aka ok szó-lani) ugyanis családijével hármass viszonyban van. A család 1. szolgálja; 2. Krisztusban testvére; 3. családijának tagja.

Eszerint, első esetben bér, második esetben szeretetteljes bánás nód, s harmadik esetben szorgós gondozás illeti meg a családot.

A tapasztalat szerint a legtöbb házigazda ma csak a bért adja meg családijének; mert erre a törvény is szorítja.

Szeretetről vagy gondozásról úgy testi, mint lelki tekintetben szó sem lehet. Akad kivétel ugyan itt is, tisztelet, becsülés nekik, de mint minden kivétel, úgy ez is állításomat igazolja.

Nagyot néz talán sok háziur — háziasszony e kijelentésekre, pedig biz' ez így van. Ugy-e bar ak or volna legjobb a segítség, mikor a szerencsétlen család bajba esik. — Képzeljük el, valamelyik család tán éppen a terhes munka vagy valami szerencsétlenség miatt beteg lesz. Ápolják, gyógyítják a családbeliek? Melegen tanácsolják neki, hogy menjen el haza szüleihez és állítson maga helyett más családtagot, mert ily állapotban kiállhatatlan terhe van a családnak. Az lenne ilyenkor a ker. felebaráti szeretet, hogy a gazdák a beteg családtagot ne üzzék haza szüleihez, kik maguk is csak nagy nehezen küzködnek az élet szükségleteivel, hanem ha kisebb a betegség tartanak maguknál, ápolgatnak; egy egy kis jó étellel szíveskednének neki, hogy megrongált egészsége álljon helyre.

Ha pedig a család súlyosabb betegségben szenved, helyeznék el a kórházba és a gyógyítási díjat gazdagabb urak egészen, szegényebbek legalább felerészben fedeznék. Nem érzem meg ezt oly érzékenyen egy gazda sem. De különben is biztosító a, hogy amit így kiadnának pénzben visszakapnák ta-

T Á R C Á.

A Háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleányház egy éve.

— Dobay János titkári jelentése. —

A múlt év történetének egy legörvendetesebb eseményét képező ezen nagyszabású adomány, melyben a Jabisztrabszky örökösök a kovásznai fürdői Irmaknak ajándékozásával részesítették intézetünket.

Ezen fürdői lak körülbelül 5000 korona értékét képvisel s egyelőre oly képen használtattat fel, hogy az intézeti árvák nyáron át ott üdülnek, mi az intézet egészségügyére rendkívül jótékony hatással volt.

Intézetünk igazgatósága ezen szép ajándékot annak idejében a Jabisztrabszky örökösök képviselőjének Govrik Ödön urnak hálásan megköszönte s most a t. közgyűlés is méltóztassák azt tudomásul venni s őszinte köszönetének jkönyvíleg is kifejezést adni.

Hálásan kell megemlékeznem arról is, hogy a kézdívárshelyi takarékpénztár 2000 koronás alapítványán kívül 25 korona évi segéllyel és a kiegészítő takarékpénztár 20 korona segéllyel járult intézetünk fenntartásához.

Intézetünk múlt évi számadása a fenntartás múlt évben összesen 13581 koronába került. Ezzel szemben az intézeti növendékek száma 60-at tett ki. Ha most ezen két számot egybe vetjük, azon eredményre jutunk, hogy egy árva egy évi fenntartása 226 kor. 35 fillérbe s havonként 18 kor 86 fillérbe került. Ha pedig csupán az élelmezést vesszük, a

következő két szám áll egymással szemben, úgy-mint a kizárólag élelmezésre elköltött 5883 kor. 3 fillér és az élelmezettek száma 75, melybe az árvákon kívül az összes személyzet és a benn étkező tanulók is benne foglaltatnak. Ezen két számot is egybevetve kitűnik, hogy egy személy egy havi élelme 6 kor. 33 $\frac{1}{4}$ fillérbe és egy napi élelem 21 $\frac{1}{2}$ fillérbe kerül. S ha most már megtekintjük árváink jó egészséges kinézését, kellő lelki fejlődését s az intézet általános egészségügyi állapotát, el kell ismernünk, hogy ennél jobb eredményt a mai drágaság mellett csak akkor lehetne elérni, ha a mi derék igazgatónk bírna a nagy istenember azon isteni tulajdonával, hogy 5 kenyérből 5000 embert tudjon jól tartani.

Az 1906. évi költségvetésünkről csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a szükséglet 21085 K. 96 fillérrel van előirányozva. Hogy ezzel szemben mennyi a biztos fedezet azt már fennebb érintettem, a többi pedig a magán kormány és a társadalom jóindulatától függ, azonban vigasztalhat és megnyugtathat az a gondolat, hogy ez 30 év óta állandóan így van, s mégis az Isten mindig kiemelte nem csak a mindennapi kenyeret, hanem ha kevesebb is, de valamit minden évben félre is tehetünk s növelhetjük vele alapvagyonunkat. S hogy ez jövőben is így lesz, arról semmi kétségünk nem lehet.

Ezekben vagyoni állapotunkra vonatkozó nevezetesebb adatokat ismertetvén, rátérek az intézet beléletére.

A múlt év folyamán 60 árva nyert intézetünkben menedéket. Ezek közül időközben elhelyeztetek 7, ugymint:

1. Dálnoki Varjas Mária nagynénje Beke Dónesnéhez.

2. Dálnoki Szász Anna, Ungur Péter testvéki bírónak.

3. Kovásznai Kádár Ágnes, Nagy Gábor miniszteri tanácsoshoz.

4. Torjai Komán Berta Baló László polgári iskolai igazgatóhoz.

5. Voláli László Mária, László Antalnéhoz.

6. Dálnoki Szabó Lina, Szeativányi Miklós alispánhoz.

7. Kiskászoni Páll Róza, Jakab István takarékpénztári vezérigazgatóhoz.

Az így megürsedett helyekre felvétettek:

1. Szentléleki Kovács Mária.

2. Futásfalvi Bene Irén.

3. Kőröspataki Kala Vilma.

4. Bereozki Fehér Róza.

5. Sepsiszentgyörgyi Zagoni Erzsébet.

6. Sepsiszentgyörgyi Zagoni Valéria.

7. Gyulafalvi Barti Juliánna.

Meg kell itt jegyezni, hogy még 30 árva van előjegyezve felvételre, kik mindnyájan teljesen árvák és nagyon rá vannak utalva az intézet segélyére, azonban fájdalom gyenge anyagi erőnk meghatározza azon korlátokat, melyeken túl terjeszkednünk nem lehet a nélkül hogy existenciánkat ne veszélyeztessük s ennél fogva a 60 ban megállapított létszámnál több árvát ez idő szerint nem vehetünk fel. Én azt hiszem tisztelt közgyűlés, hogy az a becses ember anyag, mely az árván maradt székely leánycákban így veszendőbe van, bizonyára megérdemelné, hogy valamely alkalmas formában felhívják a magyar gyermek védelemmel megbízott intézők és a belügyminiszter ur figyelmét ezen nagy társadalmi bajra, kérvén, hogy egy nyújtandó nagyobb állam segély által tényleg lehetővé intézetünknek, hogy működési körét kiterjeszthesse, illetőleg, hogy védszárnya alá fogadhassa mindazon árvákat, kik segélyre szorultak.

(Vége köv.)

lán többszörösen munkában, mert ez a család, ki gazdája részéről ily jótéteményben részesült, nem fogna háladatlan lenni. Nem tekintené magát nyomorult zsoldosnak, ki csak naplementéig lesi, hanem mint a család egyik szeretetteljes tagja urának mindig kedvében járna, a rábízott munkát becsületesen gyorsan és lelkiismeretesen végezne el.

A gyárosokat törvény készíteti arra, hogy munkásaikat biztosítsák esetleges sérülések ellen. Miért ne vonatkozhatnék a törvény a családok uraira is? Hiszen a család is úgy dolgozik urának vagy talán még jobban, mint a gyárimunkás a gyárosnak. Az ur továbbá pénzre után munkát kíván a családtól is jogosan. A mai család el is végzi a kikötött munkát; bére alapján többre nem is volna kötelezhető. De ha a család még oly szorgalmas is, ha a kiszabott időn túl is dolgozik, ha gazdáját védi, betegségeiben talán éjjelket is tölt mellette: a munkájáért ritkán kap némi jutalmat, s ha igen is: az ajándékra rá van hagyva a szívtelenség zuzmora. Ilyen körülmények között aztán nem csoda, ha a család, mint közönséges napszámos elvégzi a szerződésileg kikötött munkát, de azon felül semmit.

Mennyivel másképp állna a dolog akkor, ha a háziur, háziasszony az ilyen szerződésen kívüli munkáért valami ajándékkal szíveskedne. Nem kellene erre egy pár csikó, selyem reform, 4) koronás Dávid kalap vagy tudj' Isten miféle értékes specialitások, hanem elég volna egy pár lábbeli, egy kendő vagy a férfiaknak egy kalap misztifikáló dolgok. Az egész család szíveskedne, de a kihatásában igen nagy. Mily fölény, kedves volna, ha a háziur vagy háziasszony családjának névünnepe, sátoros ünnep vagy más nevezetesebb alkalommal oda adna a család értékű ajándékot, de az ősök dolgát bevonná szíveskedéssel, szeretettel. Biztosítom az illetőt, hogy családja aztán odaadná nemcsak kezét, hanem szívét is; nem lenne belől őnféjű makacs, zakota, hanem a család legjobb tagja.

SZINHÁZ.

Fehér Károly színtársulata Kézdivásárhelyen jan. 28-án, vasárnap este a „Háromszéki bíró lánya” című helyi értékű színművel bevágtatott előadásait.

Szombaton (jan. 27-én) este Bokody Mariskának jutalomjátékaként „A takarodó” a német eszázár által betiltott színmű került előadásra, szép közönség előtt, mely igazi szeretettel tüntetett kedvence mellett. Vasárnap d. u. „A peleskei notárius”-t adták ifjúsági előadásul, melyhez bevezetőül Dombay Lajos főgimn. tanár tartott értékes előadást. Este a „Háromszéki bíró lánya”-ban vett búcsút a társulat melyről jobb a Vigadóban nem működött. Sok sikerült előadásban, derék, jó orók gyönyörködtették nem egyszer a közönséget, melynek kebelében a legjobb emlékeket hagyta hátra a társulat s annak szótartó igazgatója Fehér Károly.

A társulat jan. 30-án már Csákszeredán bemutatkozott.

NAPI HÍREK.

— **Az új rendőrkapitány eskütétele.** Mina Kálmán, Kézdivásárhely város új rendőrkapitánya a képviselőtestület január 31-én d. e. 10 ór. kor tartott rendkívüli közgyűlésében tette le Dr. Török Andor polgármester kezeibe a hivatali esküt s azonnal át is vette hivatala vezetését.

— **Új királyi tanácsos.** A király Orbán Ferencnek, a brassói állami felsőkereskedelmi iskola az igazgatójának, a tanügyek és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap közelebbi számban jelent meg. Gratulálunk.

— **Egyháztanácsi ülés.** A Kézdivásárhelyi római kath. egyháztanács jan. 30-án este rendes ülést tartott nagy érdeklődés között. Az ülés tárgyai közül kiemeljük, hogy Grf. Majláth Gusztáv Károly püspök a Both Mihály kántor felmentését tudomásul véve, utóbb beadott lemondását elfogadta, a kántori állást megüresedettnek jelentette ki s a pályázat

kiírdetését elrendelte. Az egyháztanács, a pályázat határidejét február 25-ikére tűzte ki, ekkor ejti meg a kántor választást s ugyanezen közgyűlésben fogja betölteni a Dr. Bánffy Zsigmond halálával megüresedett főgondnoki állást is.

— **A katolikus balra** mely szombaton este lesz, az előkészületeket a rendező-bizottság javarészből bevégezte, a meghívók is szét vannak küldve s előre is megjósolható a nagyarányú és széleskörű készülődésekből, hogy az minden tekintetben fényesen fog sikerülni. A program terjedelmére való tekintettel a rendező bizottság a pontos megjelenésre kéri a közönséget, mert 9 órákor pontban megkezdődik a mulatság. A már ismert program kiegészítésül idejegyezzük, hogy a színpadon egy pompás előkép fogja bevezetni a mulatságot.

— **Halalozás.** Szabó Gyula, Kézdivásárhelyi kir. járásbírói tevékenységi vizsgázó, Szabó Sámuel Kézdivásárhelyi timár iparos és felesége János Mária fiú, január 31-én reggel 7 órákor ifjú életét 18-ik évében, szerető szülői és testvérei nagy bánatára, tudójai közvetítésében jobb létre szenderült. A korán elhunyt szerény, munkás ifjú ember földi részvét február 2-án délután helyezik örök nyugalomra a ref. temetőben levő családi sírban. Legyen pihenése csendes.

— **Bál.** A sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyőr-é február hó 17-én Sepsiszentgyörgyön, a városház dísztermében fele részben a „Kossuth Lakos Asztaltársaság” zászlója, felerészben pedig a helybeli szegények javára zártkörű táncestélyt rendez. Védnökök: Kozma Albert pénzügyőri főbiztos. Védnökök: Dr. Bene István országgy. képviselő, Benkő Gyula számv. főnök, Gazda Gyula számv. vizsg., dr. Kiss Ferencz pü. s. titkár, Bartha József adóh. pénzt., Barabás Mihály adóh. ellenőr, dr. Imreh István pü. fogalmazó, Marosy Ferencz pü. s. titkár, Sigmund Károly pü. ig. irodavezető. Elnökök: Bokor Árpád sepsiszentgyörgyi, Nagy Albert uzoni, Szentmarjai János Kézdivásárhelyi m. kir. pénzügyőri biztosok. Rendezők: Orosz János szemléző, Lukács István fővigyázó, Nyiri Dezső fővigyázó, Szőke János fővigyázó, Fabian Ferencz vigyázó, Iacze Albert szemléző, Nagy Pál fővigyázó, Sipos István fővigyázó, Dénes Albert vigyázó, Porcsolt András vigyázó, Zsigmond Imre vigyázó. Belépti díj: Személyjegy 2 korona, Családjegy 5 korona. Karzati ülőhely 1 korona. Karzati állóhely 80 fillér. Zenét a helybeli első zenekar szolgáltatja. Jegyek a rendezőbizottságnál előre válthatók. Kezdeté este 8 órákor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak.

— **Halalozás.** Balogh Ferenc Kézdivásárhelyi eszményi iparos mester felesége január 29-én Sepsiszentgyörgyön a Ferenc József kórházban, hosszas szenvedés után meghalt.

— **Fogarás villamos világítása.** Miként lapunknak írják: a fogarasi „Villamvilágítási Társulat” még a múlt hó elején annyira gőzerővel fogott hozzá a város villamos hálózatának felállításához, hogy már február hónap végén az utcai közvilágítást megfogják nyitni. Magánházakban a bevezetést mindenképp elvégezték az elmúlt hét folyamán, úgy, hogy az utcai világítással együtt már a magánházakat és nyilvános helyeket is villamossággal fogja bevilágítani.

— **A gödöllői baromfitegyezés munkásoknak képző iskola vezetősege** 10, egyenkénti 480 korona ösztöndíjjal dotált ösztöndíjas helyre irt ki pályázatot. A feltételek röviden a következők: 16–30 éves kornak születési bizonyítvánnyal való igazolt erős, egészséges testalkat, magyar nyelv tudása, írni, olvasni tudás igazolása, kiskorúaknál a szülők beleegyezését kijelentő nyilatkozat, melybe felveendő az is, hogy az illetők alávetik magukat a szabályoknak, védbírói bírálati bizonyítvány, rendes ruházat s azonkívül egy párna és két huzat. A tanfolyam tart 10–11 hónapig, pályázati határidő f. évi február hó 15. Szűnődő nincs, de az igazgató rendkívüli esetekben 7 napos badságot adhat. Az ösztöndíjas növendékek az ösztöndíj fejében teljes ellátást s szorgalmukhoz mértan átlag havi 10 korona munkadíjat kapnak. Kötelesek a barófi telep körül minden munkát végezni s általában a vezetőség minden utasítását szigorúan betartani. Felsze-

relt körvén ok f. évi február 8-ig Benkő Pál helyi megbízotthoz Sepsiszentgyörgyre küldendő.

— **Katona kötelesek sorshuzása.** A Véd-törvényhez kiadott utasítás 1. rész 32. §. 4. és 5. pontjai alapján ezennel közhírré teszünk, hogy a Kézdivásárhely városi sorozó járásban az 1885-ben született s az újabb évben rendes sorozás alá kerülő I. korosztályú hadkötelesek sorshuzása, a rendőrkapitányság hivatalos helyiségében alulírt előtt újabb évi február hó 6-án d. e. 9 órákor fog megtartatni. A megtartandó sorshuzáson joguk van egy a hadköteleseknek személyesen megjelenni, magukat szülőjük, avagy hozzátartozójuk által képviseltetni, azonban sem a személyes megjelenés, sem a képviseltetés a hadkötelesekre és szülőkre vonatkozólag nem kötelező. Kézdivásárhely r. t. város rendőrkapitányságának Katona ügyosztályától, 1906. évi január hó 30-án Boda Gergely, r. fogalmazó, katonai ügyi előadó.

— **Kot új páspóz.** A csanádi püspök Desseffy Sándor mellé Walter Gyula dr. esztergomi praefatus és primási iroda igazgató van kinevezve cum iure successione, hogy mint kiváló tanfőru az egyházmegye nemzeti iskoláit felvilágosítsa hazafi s szellemében. Szencsényi J. nagybeteg nagyváradi püspök mellé pedig utódlási joggal Vay Elemér fróf. for. kineveztetni, mint illetékes helyről értesülünk, segédpüspököket, hogy buzgalmaival az egyházmegye hitéletét emelje.

— **Vármegyénk reformatus lelkesi karához.** Örömmel jegyezzük föl, hogy az emberszeretet nevében való felhívásunk nem hangzik el nyomtalan. Attól van szó, hogy segítsük meg a Nagypénteki Református Társaságot, mely célul tűzte ki a hét éven felüli elzülőknek predestniált árva elhagyott gyermekeket. A társaság emberbaráti feladatait felekezeti jelleg nélkül gyakorolja, ám mégis az első és legnagyobb segítséget a hazai református lelkesi kartól várja. A társaság egy koronás sorsjátékot rendez igen értékes és számára nézve is tekintélyes 560 nyereménnyel. A főnyeremény értéke 10.000 korona. A Társaság azt kéri, hogy erre a jótékony célú sorsjátékra a lelkesi kar hívja föl a hívek figyelmét. A sorsjátékból kitűnök, hogy míg a jószevek egy nagy emberbaráti földadatot végeznek, nagy nyereségi esélyekkel lehetővé teszik magukra nézve azt, hogy értékes nyereményekhez jutnak. A Társaság a húzást június 6-áig okvetlen megtartja. A magunk részéről is kérjük vármegyénk nemeslelkű református lelkeszeit, hogy a nyeremények, a lélekmentés ez Istennek tetsző szép munkája sikerét tőlük telhetőleg gyámoltsák.

— **Diák-estély.** A sepsiszentgyörgyi ev. ref. székely Mikó-Kollegium ifjúsága szokásos farsangi mulatságát február 3-án, a városház nagytermében a kollegiumi ének zene és kirándulási alap javára tartja meg. A hangversenyyel összekötött zártkörű táncmulatság rendező bizottsága élén Glass Ferenc főgimn. tanár, elnök áll. Az ifjúság részéről Barabás Ferenc, Benke János, Benkő Gábor, Csákányi Győző, Csutak Ferenc, Edelstein József, Ferenc József, Kósa Mózes, Kovácsnai Gábor pénztárnok, Márkos György ellenőr, Nagy Dénes, Rajos Andor, Ráduly Dénes, Solymosy Albert, Szentiványi Gábor, Vajna Ferenc, Vaska Dezső, Veres Lajos, Zsigoni Dezső és Ziruz Lajos rendező-bizottsági tagok. Belépő díj: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Pályójegy 10 korona. Karzati ülőhely 1 korona. Karzati állóhely 60 fill. Tanuló-jegy 1 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtatványoz a rendező-bizottság. Jegyek a Benkő Mór és Miske Sándor urak kereskedésében előre válthatók. Az érdekes műsort itt közöljük: Köler B. Magyar vigjáték nyitány. Játssza a kollegiumi zenekar. Mihályi K. Ébresztő. Éneklő a kollegiumi énekkar. Arany J. Epilogus. Szavalja Ráduly Dénes VIII. o. t. a) Bedő J. Porfir honfida. b) Mihályi K. Hymnus a dalhoz. Éneklő a kollegiumi énekkar. Részlet Meyerbeer Proféta c. operájából. Játssza a kollegiumi zenekar. Arany J. Pazmán lovag. II. Szavalja Szent-Iványi Gábor VIII. o. t. Nép-delegylog. Vegyeskarra írta Deák G. Éneklő a kollegiumi énekkar. Mendelssohn: Nászinduló. Játssza a kollegiumi zenekar. Tanc! A műsor kezdete este 8 órákor.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A **Jancsó Árpád** honv. százados újonnan épített lakása az ev. ref. templom mellett levő utcában, mely áll: 4 szoba, konyha, cseléd- és fürdőszobából, kamara, külön mosóház, 2 pince, istálló, szin és külön udvarból 1906. ápril 24-től több évre

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet Jancsó Gyula kereskedővel Kézdivásárhelyt. 7. 4-9.

Egy 10 lóerejű gőzkazán és egy 8 lóerejű cséplő használt, de jókarban levők külön-külön is eladók. — Értekezni lehet **Varga Mihály** géptulajdonosnál **Karatnán.** 14. 2-4.

Fogorvos PERL JÓZSEF

AMERICAN DENTIST

január hó 26-án Kézdivásárhelyre érkezett.

Készít műfogakat és légnyomatu fogsorokat vulkánitban és aranyban, korona- és hidmunka (szájpadlás nélkül).

Végez mindennemű fogorvosi műtéteket, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogak és gyökerek tömését arannyal és másjónak bizonyult tömő-anyaggal.

11. 3-2) Lakása: „Millenium Szálloda“ 1. sz.

Rendel délelőtt 9-12 órakor és délután 2-5 óráig.

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD“ politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó“-féle gyógytár mellett.

Legolesőbb bevásárlási forrás
Oleó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL
Ifj. Jancsó Mózes
kárpitós és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt: új ebéd- és háló-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, divánpárnákat, stb. szóval minden a szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újjá alkíttatják át.

Gyorsan, izléssel és a legolesőbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebéd- és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függőnytartókat, gyermekkoscsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállallok.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszteztartóssabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktárban vannak.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.